

DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2026-1\(45\)-215-223](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2026-1(45)-215-223)

УДК 658.5:338.2

JEL Classification: O32; L91; M10

Олександр Олександрович Телєгін

аспірант кафедри менеджменту та адміністрування

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: alex.trucksv@gmail.com. ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-6944-7765>

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Проаналізовано наукові підходи щодо економічної сутності категорії «інноваційний розвиток». Наведено методику розрахунку індексу логістичної ефективності, сформованого Світовим банком, здійснено оцінювання, наскільки ефективно країна організовує логістичну діяльність у середині та за межами країни. Проаналізовано позиції України відповідно до світового рейтингу. Виділено три взаємопов'язані рівні між інноваціями та логістикою. Розглянуто шляхи залучення інноваційних можливостей для підвищення результативності діяльності логістичних підприємств.

Ключові слова: інноваційний розвиток; логістичні підприємства; логістичні послуги; конкурентоспроможність; митне оформлення; інфраструктура; міжнародні перевезення.

Рис.: 1. Табл.: 1. Бібл.: 19.

Постановка проблеми у загальному вигляді. У нестійких ринкових умовах та посиленій боротьбі між логістичними компаніями їхнє майбутнє безпосередньо пов'язане з безперервним пошуком і втіленням креативних ідей, сучасних технологій та нових підходів до поставок і сервісу. Щоб отримати перевагу над конкурентами в напрямку економії витрат, швидкості обслуговування та цінності для замовників, логістичні підприємства мають активно застосовувати передові технології та інноваційні рішення, які допомагають заощаджувати ресурси, уникаючи зайвих, неефективних витрат. Інноваційна діяльність вітчизняних підприємств досі перебуває на досить слабкому рівні: підприємства частіше впроваджують нові продукти, ніж технології; крім того, фінансування інноваційних проєктів залишається недостатнім. Тому питання активізації інноваційної діяльності й надалі є актуальною науковою та практичною проблемою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення теоретичних та практичних сторін забезпечення інноваційного розвитку підприємств, а також оцінка того, наскільки це ефективно, продовжує цікавити сучасних дослідників. Так, теоретичні положення та питання підвищення інноваційної активності розглядалися О. Адаменко, Л. Павлюк, О. Ємельянов, Г. Волобуєв, Т. Гринько, М. Кошлата, Ю. Лазаренко, Д. Крамської, О. Попело, І. Яненкова. Вплив логістичного забезпечення на інноваційну активність підприємства досліджували А. Карпенко, З. Касьян, Є. Коржов, П. Микитюк, В. Найдюк, І. Федулова. Разом з тим, значне коло питань лишилось недостатньо розкритим.

Проте, незважаючи на значну кількість публікацій, спрямованих на дослідження особливостей інноваційного розвитку підприємств, формування відповідних стратегій та забезпечення ефективності функціонування логістики, питання інноваційного розвитку логістичних підприємств потребує подальших ґрунтовних досліджень.

Мета статті. Метою статті є дослідження особливостей забезпечення інноваційного розвитку логістичних підприємств у сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційна діяльність посідає провідне місце для розвитку будь-яких підприємств, особливо тих, для яких логістична діяльність є основною. Впроваджуючи інновації на підприємствах необхідно враховувати, що швидкого зростання інноваційної активності виробників дуже складно досягти, науково-технічний розвиток сповільнився, а нові можливості для створення інноваційних продуктів майже закінчилися, підприємства шукають способи покращити свою роботу через оптимізацію логістичних процесів. Ключовим завданням для логістичних підприємств є зменшення витрат, які виникають під час транспортування товарів від виробника

до покупця. Щоб вирішити це завдання, потрібна система обліку витрат, яка дозволить точно розрахувати логістичні витрати. Саме тому при виборі найкращого варіанта логістичного підприємства головними критеріями стають мінімальні загальні витрати по всьому ланцюгу поставок і водночас високий рівень якості обслуговування.

Сучасні науковці по-різному підходять до тлумачення сутності інноваційного розвитку підприємств, однак більшість із них сходяться на думці, що він є безперервним процесом пошуку нових рішень, здатних підвищити ефективність діяльності та задовольнити потреби споживачів. Так, О. Адаменко [1] підкреслює, що інновації – це не одноразова дія, а постійний процес удосконалення, який пронизує всі напрями функціонування підприємства.

Л. Павлюк [2] звертає увагу на те, що саме розвиток інноваційного підприємництва є рушійною силою економічного зростання – як окремих підприємств, так і національної економіки загалом. Подібної позиції дотримується і О. Ємельянов [3], який розглядає інноваційний розвиток як результат внутрішніх перетворень, що відкривають нові можливості для підвищення економічного потенціалу підприємства.

Г. Волобуєв [4] акцентує на тому, що сутність інноваційного розвитку полягає у створенні продуктових і технологічних інновацій, а також у цілеспрямованому формуванні специфічних компетенцій, які посилюють здатність підприємства сприймати нові зміни. На думку Т. Гринько [5], інноваційна активність є своєрідним показником інтенсивності інноваційної діяльності, що визначає динаміку розвитку підприємства та його конкурентні переваги.

М. Кошлата [6] трактує інноваційний розвиток як діяльність, спрямовану на впровадження нововведень у виробництво, збут і комерційну сферу, що зрештою забезпечує зростання прибутковості. У дослідженні Ю. Лазаренко [7] інноваційна активність визначається як рівень інноваційної діяльності, який перевищує середньогалузевий, тобто відображає лідерські позиції підприємства у сфері нововведень.

Д. Крамської [8] пропонує вимірювати інновації через систему показників, згрупованих за ключовими напрямками – від технологічних до маркетингових. А. Карпенко [9] розглядає інноваційну активність як комплексну характеристику, що поєднує науково-технічні, організаційні й економічні заходи, спрямовані на впровадження нових рішень.

Подібно до цього, З. Касьян [10] визначає інноваційну активність як динамічний процес створення та реалізації інноваційних продуктів для підвищення конкурентоспроможності.

Є. Коржов [11] пропонує стратегічний підхід до інноваційної активності – як до процесу, що передбачає створення якісно нових технологій, техніки та управлінських рішень, здатних забезпечити комерціалізацію знань. П. Микитюк, Ж. Крисько, О. Овсянюк-Бердадіна та С. Скочиляс [12] вбачають в інноваційному розвитку закономірний процес спрямованих змін, рушійною силою якого є інноваційний потенціал підприємства.

В. Найдюк [13] підкреслює, що систематичне впровадження нововведень є основою сталого розвитку, а І. Федулова [14] та І. Яненкова [15] розглядають інноваційний розвиток як процес, тісно пов'язаний із підвищенням конкурентоспроможності підприємства завдяки впровадженню сучасних технологічних і організаційних рішень.

Логістичні інновації можна розглядати як напрямок логістичної діяльності, що охоплює всі аспекти інтегрованої та гармонізованої логістики. Вони передбачають не лише доповнення наявних інструментів, але й розробку нових методів, підходів, критеріїв та показників. Такий інструментарій використовується для організації та управління виробничими й сервісними процесами, а також для вдосконалення операцій, активностей і процедур у логістичних процесах. Підприємство не може обмежуватися одним типом інновацій. Воно має бути відкритим до нововведень в багатьох сферах, які слугуватимуть показниками для визначення інноваційної активності. Логістичні інновації забезпечують

розробку та впровадження нових рішень у комплексі логістики та безпосередньо впливають на економічну ефективність підприємства. За останні роки Україна зіткнулась з багатьма перешкодами на шлях покращення своїх позицій в міжнародних рейтингах. Динаміка індексу ефективності логістики (Logistics Performance Index, LPI) від Світового банку наочно показує рівень розвитку логістичного забезпечення інноваційної діяльності у світі. У 2023 році світовим лідером ефективної логістики визнано Сінгапур, LPI якого становить 4,3. Фінляндія посідає друге місце з показником LPI 4,2. Третє місце поділили Данія, Німеччина Нідерланди, Швейцарія, що мають LPI 4,1.

Індекс LPI вимірює, наскільки ефективно країна організовує рух товарів і послуг через свої кордони – від митного оформлення до транспортування, зберігання та доставки. Іншими словами, це показник якості логістичної системи країни у глобальних ланцюгах постачання. Індекс складається з 6 ключових компонентів, кожен з яких оцінюється за шкалою від 1 (найгірше) до 5 (найкраще):

1. Customs (митне оформлення) – швидкість, простота та передбачуваність митних процедур.
2. Infrastructure (інфраструктура) – якість транспортної та IT-інфраструктури, що забезпечує логістику.
3. International shipments (міжнародні перевезення) – легкість організації міжнародних відправлень за конкурентними тарифами.
4. Logistics competence (професійність логістичних послуг) – кваліфікація працівників і рівень сервісу логістичних компаній.
5. Tracking & tracing (відстеження вантажів) – можливість моніторингу доставки товарів.
6. Timeliness (своєчасність) – дотримання термінів поставок.

$$LPI = \frac{C + I + S + L + Tt + Ti}{6},$$

де С – митне оформлення,
 І – інфраструктура,
 S – міжнародні перевезення,
 L – професійність логістичних послуг,
 Tt – відстеження вантажів,
 Ti – своєчасність.

Індекс LPI допомагає зрозуміти, наскільки ефективно країна працює у світовій торгівлі, тобто наскільки вона конкурентоспроможна з погляду логістики. За його допомогою можна виявити проблемні ділянки в логістичних процесах – так звані «вузькі місця», які сповільнюють рух товарів. Крім того, результати LPI стають орієнтиром для держави у розробленні рішень щодо покращення інфраструктури, модернізації митної системи та впровадження цифрових технологій у сферу логістики (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка складових індексу логістичної ефективності України

Компоненти LPI	Рік			
	2014	2016	2018	2023
Оцінка митного оформлення	2,69	2,3	2,49	2,4
Оцінка інфраструктури	2,65	2,49	2,22	2,4
Оцінка міжнародних перевезень	2,95	2,59	2,83	2,8
Оцінка професійності логістичних послуг	2,84	2,55	2,84	2,6
Оцінка відстеження вантажів	3,2	2,96	3,11	2,6
Оцінка своєчасності	3,51	3,51	3,42	3,1

Джерело: сформовано автором на основі World Bank. Logistics Performance Index 2023, <https://lpi.worldbank.org/international/global>.

Вивчення компонентів індексу логістичної ефективності показує, що неможливо виявити стабільні закономірності у зміні їх показників. Якщо говорити про нещодавній час, то спостерігається покращення стану інфраструктури, погіршення роботи митних служб, спрощення процесів організації поставок, погіршення рівня логістичних послуг та можливостей для відстежування та контролю поставок, а також погіршення пунктуальності доставки. Важливо враховувати воєнний стан у країні, що негативно впливає на всі показники логістичних перевезень.

Для України оцінка митного оформлення була найгіршою у 2016 році, а найкращою – у 2014 році. Показник 2018 року показує позитивну динаміку зміни митного оформлення, проте у 2023 він знову погіршився. Швидкість покращення інфраструктури є тим чинником, який сповільнює економічне зростання підприємств та економіки держави загалом. У 2018 році спостерігається найгірше значення даного показника, у 2023 році ситуація змінилась на краще, проте в порівнянні з 2014 стан інфраструктури погіршився.

Професійність надання логістичних послуг коливається від найкращого значення 2,84 у 2014 та 2018 роках, та найгіршого – 2,55 у 2016 році. Показник оцінки відстеження вантажів найгірший у 2023 році, що свідчить про значні проблеми логістичних підприємств саме в цьому напрямку. Не менш значущим елементом індексу є пунктуальність доставки. Погіршення цього показника спричинене, як ми вважаємо, ослабленням конкурентної боротьби як у сфері виробництва та надання послуг, так і у виконанні логістичних завдань.

На рис. 1 досліджено динаміку індексу логістичної ефективності України за 2014-2023 роки. У 2014 році індекс логістичної ефективності мав найкраще значення, у 2023 році спостерігається найгірше значення індексу. У світовому рейтингу логістичної ефективності Україна посідала 61-ше, 80-те, 66-те та 79-те місце відповідно у 2014, 2016, 2018 та 2023 роках. Така динаміка свідчить про нестабільність логістичної системи країни та потребу в подальшій модернізації інфраструктури, цифровізації процесів і підвищенні ефективності управління ланцюгами постачання.

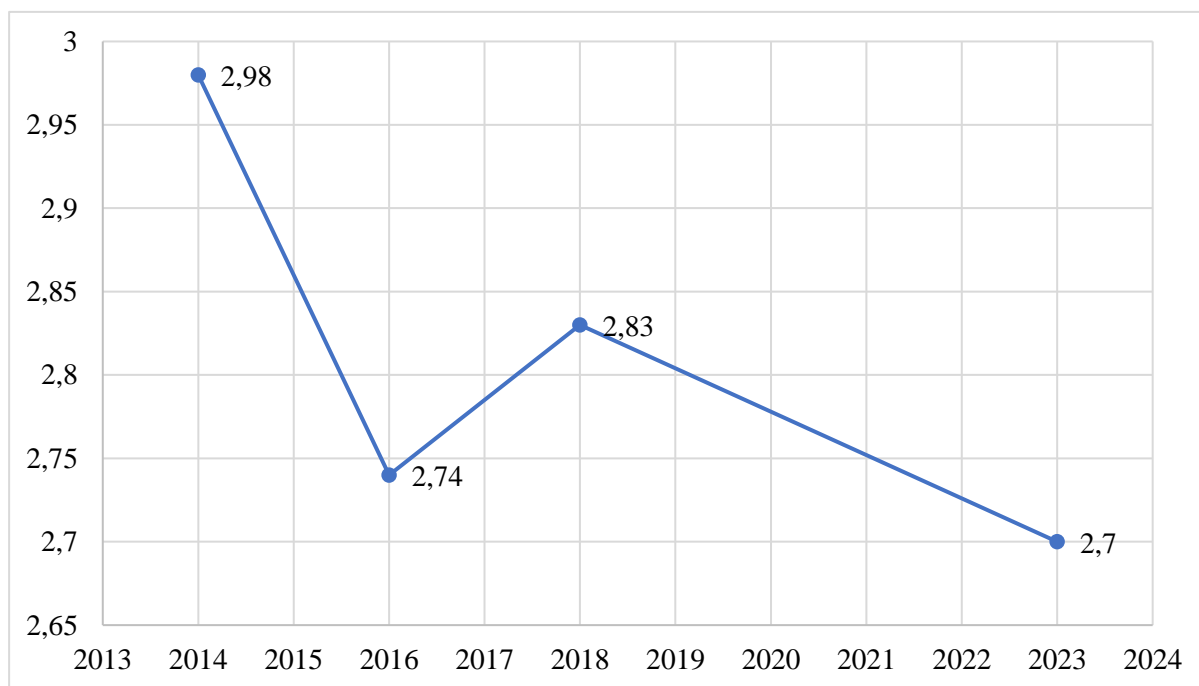

Рис. 1. Динаміка індексу логістичної ефективності України за 2014-2023 роки

Джерело: сформовано автором на основі World Bank. Logistics Performance Index 2023, <https://lpi.worldbank.org/international/global>.

Отже, важливими чинниками, що впливають на негативну динаміку індексу ефективності логістики України, є воєнний стан та бойові дії на території країни, поганий стан автошляхів, застарілий транспорт, невідповідність залізничного сполучення сучасним потребам виробників щодо термінів та якості доставки, а також небажання підприємств запроваджувати інновації в логістичну діяльність.

Оскільки логістичні підприємства працюють у динамічному середовищі, важливо постійно відстежувати чинники, що впливають на їхню діяльність. Такий моніторинг дає змогу вчасно коригувати цілі, завдання та краще пристосовуватись до змін ринку.

Науковці й практики поділяють усі фактори впливу на дві групи – керовані та некеровані. До перших належать внутрішні фактори, пов'язані зі структурою та роботою підрозділів підприємства. До других – зовнішні умови, які не піддаються прямому впливу, але потребують постійного врахування: відносини з постачальниками, клієнтами, конкурентами, посередниками, а також політичні, економічні, природні й демографічні чинники [16; 17].

Урахування цих зовнішніх факторів допомагає логістичним підприємствам поступово адаптуватися до сучасних вимог ринку: розширювати мережу, збільшувати масштаби діяльності, підвищувати гнучкість і зменшувати витрати. Зниження витрат на окремих етапах логістичного ланцюга веде до економії загальних ресурсів, покращення організації праці та підвищення ефективності виконання логістичних процесів.

Однак потенціал традиційного розвитку таких підприємств уже значною мірою вичерпано. Подальше зростання можливе лише за рахунок інновацій. Їх запровадження сприятиме оптимізації логістичних потоків, зниженню витрат і підвищенню конкурентоспроможності як самих логістичних компаній, так і підприємств-партнерів.

Комплексний підхід до взаємозв'язку між інноваціями та логістикою дозволяє виділити три взаємопов'язані рівні:

1. Логістика для інновацій – розроблення методів, моделей і механізмів, що сприяють пошуку та впровадженню ефективних нововведень (зокрема, через моніторинг і трансфер передового досвіду).

2. Інновації у логістиці – застосування нових технологічних і управлінських рішень на всіх етапах діяльності логістичних підприємств.

3. Інноваційна логістика – цілісний процес створення, запровадження та використання інновацій у системі логістичного управління.

Українські логістичні підприємства сьогодні мають перейти до активного впровадження системних інновацій, адже саме це стане основою їхньої конкурентоспроможності та ефективності в умовах цифрової економіки.

Для підвищення результативності діяльності важливо шукати інноваційні можливості одночасно в кількох напрямках:

- Інформатизація та комп'ютеризація логістичних процесів. Це дає змогу оперативно керувати матеріальними потоками, організувати комплексне транспортне обслуговування за єдиним договором і координувати дії всіх учасників логістичного ланцюга. Створення єдиної бази даних з інформацією про всі логістичні операції забезпечує узгодженість перевезень і підвищує ефективність управління.

- Транспортна оптимізація. Йдеться про поєднання різних видів транспорту на одному маршруті, контроль процесів завантаження, розвантаження, складування та доставки. Такий підхід сприяє інтеграції ланцюга постачань, підвищує його гнучкість і знижує витрати.

- Зниження витрат через стандартизацію. Впровадження єдиних стандартів для виробів, елементів і процесів дозволяє вдосконалити внутрішні операції та підвищити ефективність усього підприємства.

Фахівці Логістичної асоціації та консалтингової компанії Arthur D. Little [18] пропонують кілька практичних рекомендацій для розвитку інновацій у логістиці:

- передати відповідальність за інноваційні процеси від лінійних менеджерів до топ-менеджменту;
- змістити акцент із простої економії витрат на створення доданої вартості та розвиток клієнтоорієнтованих інновацій;
- використовувати гнучкі, адаптивні логістичні системи та ланцюги постачань;
- усвідомлювати, що саме клієнти та партнери є головними «рушіями» інноваційних змін;
- проводити глибокі дослідження ринку й активно застосовувати методи проектного менеджменту;
- залучати клієнтів і партнерів до розроблення інновацій ще на ранніх етапах.

Таким чином, інноваційний розвиток логістичних підприємств має спиратися не лише на технологічні зміни, а й на нову філософію управління, засновану на партнерстві, цифрових рішеннях і гнучких бізнес-моделях.

Сучасні вимоги до підприємств змушують їх шукати та впроваджувати нові стратегії, які підвищують гнучкість і допомагають залишатися конкурентоспроможними. Інноваційна діяльність неможлива без ефективного логістичного забезпечення, яке виникає в результаті взаємодії різних процесів. Інвестиції в інновації та логістика впливають одна на одну, створюючи взаємозалежну систему з подвійним ефектом. Основне завдання логістики у цьому контексті – забезпечити ефективний рух матеріальних, інформаційних і фінансових потоків для створення та впровадження інновацій. Для розвитку економіки інновації повинні будуватися на логістичній основі, що стає джерелом конкурентних переваг. На сьогодні інновації інтегруються в наявні технології, зокрема логістичні, формуючи основу для розвитку напряму, який можна визначити як логістична підтримка інноваційної діяльності [19].

Висновки та пропозиції. Проведене дослідження підтверджує важливість питання забезпечення інноваційного розвитку логістичних підприємств у сучасних умовах. Розглянуто наукові погляди до визначення сутності інноваційного розвитку. Важливою складовою інноваційного розвитку, що прослідковується в багатьох наукових працях, є безперервність процесу пошуку нових рішень, здатних підвищити ефективність діяльності та задовольнити потреби споживачів. З'ясовано, що інновації створюють необхідні передумови для результативності логістичних процесів та комплексного керування логістичними потоками.

У 2023 році Україна посіла 79-те місце у світовому рейтингу країн за критерієм ефективної логістики. Дослідження методики розрахунку та компонентів індексу логістичної ефективності дозволило визначити чинники, що стають на заваді розвитку та активізації інноваційних процесів логістичних підприємств. Виявлено, що для забезпечення інноваційного розвитку логістичних підприємств необхідно застосування цифрових технологій, які сприятимуть збільшенню економічної ефективності та оптимізують матеріальні, грошові та інформаційні потоки.

Отже, логістичні підприємства мають постійно розвиватись, враховувати фактори внутрішнього та зовнішнього впливу, а також світові виклики та можливості інноваційного розвитку.

Логістичні підприємства, що активно використовують інновації в своїй діяльності забезпечують собі конкурентні переваги. Покращення якості обслуговування та можливість контролю перевезень напряму впливають на підвищення позиції підприємства в рейтингах. Це, своєю чергою, впливає на кількість замовлень, а отже, і на прибуток. У сфері логістики відбуваються постійні зміни. З'являються нові технології, інноваційні

рішення та бізнес-моделі. Навіть у кризових умовах підприємства продовжують впроваджувати інновації. Вони стають не просто засобом виживання, а інструментом для здобуття конкурентних переваг і підвищення ефективності роботи.

Список використаних джерел

1. Адаменко О.А. Концептуальні засади інноваційного розвитку підприємств. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2010. № 35. С. 5–10.
2. Павлюк Л. В. Розвиток інноваційного підприємництва. *Економічний форум*. 2017. № 2. С. 129–132.
3. Смельянов О. Ю. Інноваційний розвиток підприємств: сутність, послідовність оцінювання та перешкоди на його шляху. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8329>.
4. Волобуєв Г. С. Сутність та передумови інноваційного розвитку підприємства. *Економічний вісник Донбасу*. 2016. № 3(45). С. 213–217.
5. Гринько Т.В. Сутність, складові та особливості категорії «інноваційна активність підприємства». *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 8. С. 30–32.
6. Кошлата М. М. Теоретичні засади управління інноваційним розвитком підприємств. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2014. Вип. 6. Ч. 2. С. 210–212.
7. Лазаренко Ю. О. Інноваційна активність як економічна категорія. *Стратегія економічного розвитку України* : зб. наук. пр. 2010. Вип. 26–27. С. 40–48.
8. Крамської Д. Ю. Формування стратегій інноваційного розвитку підприємства. *Вісник Національного технічного університету «ХПИ»*. 2011. Вип. 8: Технічний прогрес та ефективність виробництва. С. 161–172.
9. Карпенко А. В. Підходи до визначення інноваційної активності. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2013. № 2 (22). С. 371–382.
10. Касьян З. Е. Аналіз і формування складових інноваційної активності підприємств. *Вісник КНУТД*. 2012. № 2. С. 168–172.
11. Коржов Є. О. Управління інноваційною активністю машинобудівних підприємств : автореферат дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / НТУУ “Київський політехнічний інститут”. Київ, 2013. 23 с.
12. Микитюк П. П., Крисько Ж. Л., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Сковчиляс С. М. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посіб. Тернопіль : ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.
13. Найдюк В. С. Сутність та передумови інноваційного розвитку підприємств. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2013. № 3. С. 251–263.
14. Федулова І. В. Синергетична еволюційна модель інноваційного розвитку підприємства. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2010. № 36. С. 114–118.
15. Яненкова І. Г. Організаційно-управлінські ресурси інноваційного розвитку економіки: методологія та практика : монографія. Миколаїв : Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2012. 380 с.
16. Попело О., Свириденко О. Роль цифрових технологій у розвитку логістичної системи торговельного підприємства. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2025. № 1(41). С. 146–158. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-1\(41\)-146-158](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-1(41)-146-158).
17. Попело О., Свириденко О. Управління логістичним забезпеченням системи електронної комерції торговельних підприємств в умовах цифровізації. *Науковий вісник Полісся*. 2024. № 1(28). С. 234–245. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1\(28\)-234-245](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1(28)-234-245).
18. Arthur D. Little. Innovation Excellence in Logistics – Value Creation by Innovation. Results of the European Logistics Association. Brussels 2007. 440 p.
19. Григорак М. Ю. Інтелектуалізація ринку логістичних послуг: концепція, методологія, компетентність : монографія. Київ : Сік Груп Україна, 2018. 513 с.

References

1. Adamenko, O. A. (2010). Kontseptualni zasady innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv [Conceptual foundations of innovative development of enterprises]. *Naukovi pratsi Natsionalnoho universytetu kharchovykh tekhnolohii – Scientific Works of National University of Food Technologies*, (35), 5–10.

2. Pavliuk, L. V. (2017). Rozvytok innovatsiinoho pidpriemnytstva [Development of innovative entrepreneurship]. *Ekonomichnyi forum – Economic Forum*, (2), 129–132.
3. Yemelianov, O. Yu. (2020). Innovatsiyni rozvytok pidpriemstv: sutnist, poslidovnist otsiniuvannya ta pereshkody na yoho shliakhu [Innovative development of enterprises: essence, evaluation sequence, and obstacles on its way]. *Efektivna ekonomika – Efficient Economy*, (11). <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8329>.
4. Volobuiev, H. S. (2016). Sutnist ta peredumovy innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva [The essence and prerequisites of innovative development of the enterprise]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu – Economic Bulletin of Donbas*, (3), 213–217.
5. Hrynko, T. V. (2010). Sutnist, skladovi ta osoblyvosti katehorii «innovatsiina aktyvnist pidpriemstva» [Essence, components, and features of the category "innovative activity of the enterprise"]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: Practice and Experience*, (8), 30–32.
6. Koshlata, M. M. (2014). Teoretychni zasady upravlinnia innovatsiynym rozvytkom pidpriemstv [Theoretical foundations of managing the innovative development of enterprises]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Serii: Ekonomichni nauky – Scientific Bulletin of Kherson State University. Series: Economic Sciences*, (6), 210–212.
7. Lazarenko, Yu. O. (2010). Innovatsiina aktyvnist yak ekonomichna katehoriia [Innovative activity as an economic category]. *Stratehiia ekonomichnoho rozvytku Ukrainy – Strategy of Economic Development of Ukraine*, (26–27), 40–48.
8. Kramskoi, D. Yu. (2011). Formuvannya stratehii innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva [Formation of strategies for innovative development of the enterprise]. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu "KHPI" – Bulletin of National Technical University "KhPI"*, (8), 161–172.
9. Karpenko, A. V. (2013). Pidkhody do vyznachennia innovatsiinoi aktyvnosti [Approaches to defining innovative activity]. *Zbirnyk naukovykh prats Tavriiskoho derzhavnogo ahrotekhnolohichnoho universytetu (ekonomichni nauky) – Collection of Scientific Works of Tavria State Agrotechnological University (Economic Sciences)*, (2), 371–382.
10. Kasian, Z. E. (2012). Analiz i formuvannya skladovykh innovatsiinoi aktyvnosti pidpriemstv [Analysis and formation of components of innovative activity of enterprises]. *Visnyk KNUTD – Bulletin of KNUTD*, (2), 168–172.
11. Korzhov, Ye. O. (2013). *Upravlinnia innovatsiinoiu aktyvnistiu mashynobudivnykh pidpriemstv [Management of innovative activity of machine-building enterprises]* [Abstract of Doctoral dissertation, National Technical University of Ukraine "Kyiv Polytechnic Institute"]. Kyiv.
12. Mykytiuk, P. P., Krysko, Zh. L., Ovsianiuk-Berdadina, O. F., & Skochylias, S. M. (2015). *Innovatsiyni rozvytok pidpriemstva [Innovative development of the enterprise]*. Printer Inform.
13. Naidiuk, V. S. (2013). Sutnist ta peredumovy innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv [The essence and prerequisites of innovative development of enterprises]. *Marketynh i menedzhment innovatsii – Marketing and Management of Innovations*, (3), 251–263.
14. Fedulova, I. V. (2010). Synerhetychna evoliutsiina model innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva [Synergetic evolutionary model of innovative development of the enterprise]. *Naukovi pratsi Natsionalnoho universytetu kharchovykh tekhnolohii [Scientific Works of National University of Food Technologies]*, (36), 114–118.
15. Yanenkova, I. H. (2012). *Orhanizatsiino-upravlinski resursy innovatsiinoho rozvytku ekonomiky: metodolohiia ta praktyka [Organizational and managerial resources of innovative economic development: methodology and practice]*. Petro Mohyla Black Sea State University Publishing House.
16. Popelo, O., & Svyrydenko, O. (2025). Rol tsyfrovyykh tekhnolohii u rozvytku lohistychnoi systemy torhovelnogo pidpriemstva [The role of digital technologies in the development of the logistics system of a trade enterprise]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and Prospects of Economics and Management*, (1), 146–158. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-1\(41\)-146-158](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-1(41)-146-158).
17. Popelo, O., & Svyrydenko, O. (2024). Upravlinnia lohistychnym zabezpechenniam systemy elektronnoi komertsii torhovelnyykh pidpriemstv v umovakh tsyfrovizatsii [Management of logistics support of the e-commerce system of trade enterprises in the conditions of digitalization]. *Naukovyi visnyk Polissia – Scientific Bulletin of Polissia*, (1), 234–245. [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1\(28\)-234-245](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1(28)-234-245).

18. Arthur D. Little. (2007). *Innovation excellence in logistics – Value creation by innovation* [Dokonalist innovatsii v lohistytsi – stvorennia vartosti cherez innovatsii]. Results of the European Logistics Association.

19. Hryhorak, M. Yu. (2018). *Intelektualizatsiia rynku lohistychnykh posluh: kontsepsiia, metodolohiia, kompetentnist* [Intellectualization of the logistics services market: concept, methodology, competence]. Sik Grup Ukraina.

Дата першого надходження статті до видання: 02.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 09.02.2026

UDC 658.5:338.2

Oleksandr Tieliehin

PhD Student, Department of Management and Administration
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: alex.trucksy@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0000-6944-7765>

FEATURES OF ENSURING INNOVATIVE DEVELOPMENT OF LOGISTICS ENTERPRISES

The article analyzes scientific approaches to the economic essence of the category "innovative development". The methodology for calculating the logistics efficiency index, formed by the World Bank, is presented, and an assessment is made of how effectively the country organizes logistics activities inside and outside the country. The positions of Ukraine according to the world ranking are analyzed. Three interconnected levels between innovations and logistics are identified. Ways of attracting innovative opportunities to increase the effectiveness of logistics enterprises are considered. The importance of improving the logistical support of innovative activity of enterprises is substantiated. It is proved that an important component of innovative development is the continuity of the process of finding new solutions that can increase the effectiveness of activities and meet the needs of consumers. It is found out that logistical support of the company's innovative activities is one of the important logistical functions, which creates the necessary prerequisites for the effective flow of processes and complex management of logistics flows, which allows ensuring timely, productive and high-quality development of innovative goods and their successful launch on the market. It is substantiated that improving the quality of service and the ability to control transportation directly affect the increase in the company's position in the ratings, which in turn affects the number of orders, and therefore profit. There are constant changes in the logistics sector. It is analyzed that even in crisis conditions, logistics companies continue to introduce innovations that become not just a means of survival, but a tool for gaining competitive advantages and increasing work efficiency.

Keywords: innovative development; logistics enterprises; logistics services; competitiveness; customs clearance; infrastructure; international transportation.

Fig.: 1. Table: 1. References: 19.